

Zaaknummer : 203215

**Raadsvergadering** : 19 december 2017

**Onderwerp** : Doorontwikkeling samenwerking Achterhoek

Collegevergadering : 31 oktober 2017

Portefeuillehouder : M.H.H. van Haaren-Koopman

Steller : J.H. Oosterink

tel: : 0545-250 353

**Te nemen besluit:**

1. Niet instemmen met voorgestelde doorontwikkeling van de regionale samenwerking zoals geformuleerd in bijlage 1 'De Achterhoek werkt door' versie 4 oktober 2017, met inachtneming van de binnen het Algemeen Bestuur (AB) besloten amendementen, zie bijlage 2;
2. Het AB opdracht geven voor een verdere uitwerking van 'De Achterhoek werkt door' en hierbij uit te gaan van de oprichting van een Achterhoekboard en de bestaande Poho structuur. Extra benodigde financiële middelen moeten evenwichtiger over de drie O's verdeeld worden;
3. Het AB geen opdracht geven om een voorstel uit te werken over de evaluatie van de nieuwe werkwijze door een onafhankelijke partij;
4. Dat het voorzitterschap van de Achterhoekboard rouleert onder de burgemeesters.

**Waarom dit voorstel en wat is het effect**

Het Algemeen Bestuur (AB) van Regio Achterhoek heeft de afgelopen periode gewerkt aan een voorstel voor doorontwikkeling van de Achterhoekse samenwerking. De gemeenteraden zijn tijdens dit proces ook geraadpleegd. Op 4 oktober heeft het AB besloten het voorstel zoals geformuleerd in het stuk 'De Achterhoek werkt door' verder te uitwerken (in een gewijzigde regeling en begrotingswijziging). Zij ziet graag dat de Achterhoekse gemeenteraden ook instemmen met het voorstel zoals verwoord in 'De Achterhoek werkt door', met in achtneming van de kanttekeningen van het AB, zodat er ook draagvlak bij de raden is voor verdere uitwerking van de voorgestelde wijze van Achterhoekse samenwerking. Zo ontstaat een efficiënte en slagkrachtige regio Achterhoek.

***N.B. Het besluit hierboven is door het amendement A17-05 van de gemeenteraad gewijzigd. Onderstaande argumentatie is niet aangepast naar aanleiding van dit amendement en sluit dus niet meer aan op het besluit.***

**Argumentatie:**

- 1.1 Een sterke niet vrijblijvende regionale samenwerking tussen de 3 O's met een duidelijke focus zorgt voor een krachtige Achterhoek, waarbij het geheel meer is als de som der delen.
- 1.2 De voorgestelde samenwerking is een evolutie van de huidige samenwerking. De samenwerkingsstructuur is duidelijker en de gemeenteraden worden (via het Achterhoeks Radenforum) vroegtijdig bij de plannen en de te bereiken resultaten betrokken. Dit zorgt voor een groter (politiek) draagvlak, zonder dat er een extra bestuurslaag wordt geïntroduceerd. Er worden geen gemeentelijke taken en verantwoordelijkheden naar het radenforum gemandateerd.
- 1.3 Ook de rol en taken van het Algemeen Bestuur van Regio Achterhoek zijn nu duidelijk afgebakend. De Achterhoek Board krijgt een sterke en breed gedragen rol die ook

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering

Afhandelingsvoorstel voor raad:

0 hamerstuk

0 besprekstuk

0 anders, nl

Raadsvergadering

0 zonder hoofdelijke stemming

0 met algemene stemmen

0 stemmen voor, stemmen tegen

0 aangenomen

0 verworpen

0

- buiten de Achterhoek zeggenskracht heeft.
- 1.4 De gekozen focus/het jaarplan wordt uitgevoerd via thematafels die naar bevind van zaken breed (vanuit de verschillende O's) worden samengesteld. Dit biedt duidelijkheid en flexibiliteit. Er kunnen daarnaast, indien gewenst, nog andere samenwerkingsvormen, zoals de huidige portefeuillehoudersoverleggen, blijven bestaan, maar deze vallen dan niet meer onder de focus van de Achterhoek Board en het Radenforum. Bij de thematafels wordt gestuurd op een brede consensus, maar dit is niet per se noodzakelijk om voortgang te boeken.

### Kanttekeningen en risico's

1. Het voorstel 'De Achterhoek werkt door' omvat verschillende voorstellen.  
In het voorstel staan verschillende voorstellen verwerkt, die deels nog uitgewerkt moeten worden. Instemmen met het voorstel betekent dat u ook opdracht geeft om te komen met een voorstel over:
  - Een gewijzigde opdracht aan de GR Regio Achterhoek (programma-management) en daarmee samenhangend een wijziging van de GR.
  - Een verhoging van de inwonerbijdrage aan de Regio Achterhoek (indicatief € 2,00 per inwoner)
  - Het afschaffen van de veto-stem. In de huidige situatie kan één gemeente een voorstel tegenhouden met een tegenstem. Dat verandert volgens het voorstel dat nu voorligt.
2. Het AB van de Regio heeft een aantal amendementen bij het voorstel geplaatst.  
Het AB heeft op 4 oktober jl. ingestemd met het voorstel zoals geformuleerd in de notitie 'De Achterhoek werkt door', hierbij is geamendeerd op de volgende punten:
  - a. Onafhankelijk voorzitter  
Het AB amendeert het stuk op de onafhankelijk voorzitter. Hiervan geeft het AB aan dat zij graag een voorzitter uit eigen geledingen ziet. Deze rol zien zij weggelegd voor de burgemeester van Doetinchem.
  - b. Rol Achterhoeks Radenforum  
Het stuk is nu nog niet duidelijk genoeg over de rol en naamgeving van het Achterhoeks Radenforum. De interpretatie van het AB is als volgt: Het Achterhoeks Radenforum is nadrukkelijk geen vierde bestuurslaag, er worden geen mandaten van de gemeenteraden naar het Achterhoeks Radenforum gemandateerd. Het Radenforum stemt wel in met de inhoud van de Achterhoekse samenwerking, rondom de meerjarenvisie en de jaarplannen. Ook is het Achterhoeks Radenforum een plek voor ontmoeting en biedt het de mogelijkheid de gemeenteraadsleden vooraan in het proces te betrekken.
  - c. Thematafels  
Op een aantal inhoudelijke thema's is zorg over het opheffen van de portefeuillehoudersoverleggen. In de komende maanden zal verder worden uitgewerkt welke inhoud onder een thematafel valt en wanneer gemeentelijke afstemming voldoet, bijvoorbeeld rondom wettelijke taken. In dat laatste geval kan intergemeentelijk gewerkt worden met portefeuillehoudersoverleggen, deze worden niet door de Regio-organisatie ondersteund.  
  
In de uitwerking van de thematafels en de ondersteuning vanuit de Regio is het verzoek nog eens goed te kijken naar de ondersteuning van de samenwerking met Duitsland.
  - d. Financiële bijdrage gemeenten  
Bij een nieuwe opdracht voor de Regio Achterhoek hoort ook een financiële vertaling. De voorlopig genoemde € 2 verhoging van de inwonerbijdrage geeft hiervoor een richting. Het AB geeft aan op dit punt formeel te willen besluiten op het moment dat hiervoor een deugdelijke onderbouwing voorligt. Participatie vanuit de andere O's moet zich ook financieel vertalen, bijvoorbeeld via

een investeringsfonds. De middelen die op dit moment al worden ingezet door de Stuurgroep worden bij de uitwerking van het financieel voorstel betrokken.

### Financiën

De financiële consequenties volgen bij de verdere uitwerking. Verwachting is dat het leidt tot een verhoging van de inwonerbijdrage van (indicatief) Euro 2,00 per inwoner. De inwonerbijdrage op dit moment is € 4,47. In de nieuwe situatie wordt dit € 6,47.

### Communicatie

Via de gebruikelijke kanalen.

### Initiatief, participatie en rol gemeente

N.v.t.

### Planning en evaluatie

| <b>Wat</b>                                                          | <b>Wie</b>                | <b>Wanneer</b>                  |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------|
| Toelichting aan raden op voorstel <i>'De Achterhoek werkt door'</i> | DB Regio Achterhoek       | Tussen 5 en 31 oktober          |
| Besluitvorming raden over <i>'De Achterhoek werkt door'</i>         | Gemeenteraden             | November- december              |
| Uitwerking regeling en begrotingswijziging                          | DB Regio Achterhoek       | Oktober- december               |
| Besluitvorming in AB                                                | AB regio Achterhoek       | Na besluitvorming gemeenteraden |
| Besluitvorming over gewijzigde regeling en begrotingswijziging      | Colleges en gemeenteraden | Na besluit AB                   |

Het AB heeft (vooruitlopend op het besluit van de gemeenteraden) het DB van Regio Achterhoek op 4 oktober de opdracht gegeven het voorstel *'De Achterhoek werkt door'*, verder uit te werken in een gewijzigde Regeling met bijbehorende Begrotingswijziging.

Naast afspraken op politiek en bestuurlijk niveau wordt er op dit moment gewerkt aan een verbetering van de ambtelijke samenwerking. De intensivering is in lijn met de kaders van hetgeen is voorgesteld in het voorstel *'De Achterhoek werkt door'*.

### Evaluatie

In het voorstel *'De Achterhoek werkt door'* is geen voorstel over evaluatie opgenomen. Wij stellen voor om het AB van de Regio opdracht te geven de nieuwe werkwijze na een periode van 2 jaar te evalueren (heeft de nieuwe werkwijze geleid tot de gewenste verbeteringen in de regionale samenwerking) en die evaluatie voor te leggen aan de gemeenteraden. Daarvoor een onafhankelijke partij opdracht te geven.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,  
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 19 december 2017

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 31 oktober 2017;

b e s l u i t :

1. niet in te stemmen met voorgestelde doorontwikkeling van de regionale samenwerking zoals geformuleerd in bijlage 1 'De Achterhoek werkt door' versie 4 oktober 2017, met inachtneming van de binnen het Algemeen Bestuur (AB) besloten amendementen, zie bijlage 2;
2. het AB opdracht te geven voor een verdere uitwerking van 'De Achterhoek werkt door' en hierbij uit te gaan van de oprichting van een Achterhoekboard en de bestaande Poho structuur. Extra benodigde financiële middelen moeten evenwichtiger over de drie O's verdeeld worden;
3. het AB geen opdracht te geven om een voorstel uit te werken over de evaluatie van de nieuwe werkwijze door een onafhankelijke partij;
4. dat het voorzitterschap van de Achterhoekboard rouleert onder de burgemeesters.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van  
19 december 2017

de griffier,

de voorzitter,

## Toelichting raadsvoorstel

**Onderwerp** : Doorontwikkeling samenwerking Achterhoek

Al langer wordt in de regio Achterhoek nagedacht over het versterken van de samenwerking in de Achterhoek. Welke onderwerpen binden ons, waar liggen gezamenlijke prioriteiten en hoe kunnen we ons samen sterk maken. Wellicht herkent u onderstaande onderdelen van het proces van de afgelopen jaren.

- Traject Liesbeth Spies: Uitvoeringsagenda2.0
- Bestuurskrachtonderzoek Provincie Gelderland
- Strategische Focus: Smart Industrie
- Rapport BMC: Samenwerkingskracht in de Achterhoek, mei 2017

Na een intensief traject met gemeenteraden, collegeleden en de regionale samenwerkingspartners ligt er een globale visie op de dingen die we als Achterhoek écht samen willen doen. Dit traject is juni 2016 in gang gezet door het AB van de Regio Achterhoek.

In deze fase ligt er een uitwerking op hoofdlijnen van de manier waarop we die samenwerking willen organiseren. Zie voor de verdere uitwerking 'De Achterhoek werkt door' (bijlage 1). Dit is nadrukkelijk nog geen uitgewerkt stuk. Nadat de gemeenteraden met deze richting hebben ingestemd, kan dit vertaald worden in een gewijzigde samenwerkingsregeling en een voorstel tot een begrotingswijziging.

De beoogde samenwerking gaat uit van ondernemers, overheid en maatschappelijke organisaties als gelijkwaardige partners met een gezamenlijk doel voor de Achterhoek: een economisch sterke, vitale Achterhoek waar het voor iedereen mooi en goed leven en werken is.

De samenwerking faciliteert ontmoeting en helpt vertrouwen tussen en binnen de 30's te versterken. Dit betekent dat de samenwerkingscultuur van belang is. Partijen werken vanuit vertrouwen en met een regionale lange termijnblik samen, en gunnen elkaar wat. De samenwerking is inhoudelijk gedreven, het belang van focus wordt onderschreven. Ook maakt de samenwerking het mogelijk massa te maken buiten de Achterhoek en een serieuze gesprekspartner te zijn voor externe partners. Met name voor de economische profilering is het 'sterke merk' dat de Achterhoek is, van groot belang. Dit willen we gebruiken en sterker inzetten, zowel in Arnhem, Den Haag, Brussel en Duitsland.

Het voorstel dat nu voorligt gaat uit van een partner samenwerking tussen de overheid, het onderwijs, de ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek. Via de Achterhoek Board sturen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties gezamenlijk op de Visie voor de Achterhoek richting 2030. De Achterhoekse raden komen meer aan het stuur in de samenwerking; via het Achterhoekse Radenforum sturen zij op de inhoud van de samenwerking.

Een triple helix samenwerking over de hele breedte van de samenwerkingsagenda is uniek in Nederland. Daarmee profileert de Achterhoek zich ook bestuurlijk als voorloper op de ontwikkelingen in onze huidige netwerksamenleving.